

Zagadnienia powtórzeniowe z historii z działu: „Polska i świat w II połowie XX w.”

Temat/Zagadnienia	Wymagania podstawowe – ocena dopuszczająca i dostateczna Po zapoznaniu się z tematem każdy uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe – ocena dobra i wyżej Po zapoznaniu się z tematem każdy uczeń:
<p>1. Droga ku Wspólnej Europie. – rozwój integracji europejskiej – rozwój systemu demokratycznego w Europie Zachodniej – współpraca gospodarcza państw komunistycznych (RWPG)</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: plan Schumana, EWWiS, EWG, Euroatom, Komisja Europejska, Unia Europejska, Parlament Europejski, układ z Schengen, RWPG – wymienia wydarzenia związane z latami: 1951 r., 1957 r., 1992 r., 2004 r. – omawia działalność postaci: Winstona Churchilla, Jeana Monneta, Konrada Adenauera, Alcida De Gasperiego, Roberta Schumana – wskazuje na mapie państwa należące różnych do wspólnot europejskich – podaje przyczyny integracji europejskiej – przedstawia etapy tworzenia Unii Europejskiej</p>	<p>– wymienia wydarzenia związane z latami: 1948 r., 1949 r., 1950 r., 1959 r., 1962 r., 1967 r., 1973 r., 1979 r., 1981 r., 1985 r., 1986 r. – omawia działalność postaci: Richarda Coudenhove-Kalergiego, Antonia de Oliveiry Salazara, Francisca Franco, Juana Carlosa, Paula-Henriego Spaaka – prezentuje działalność instytucji gospodarczych utworzonych po wojnie w Europie Zachodniej – określa rolę RWPG jako jednego z elementów zależności państw Europy Środkowo-Wschodniej od Moskwy – podaje przykłady gospodarczej zależności krajów komunistycznych od ZSRR, określając jej konsekwencje – charakteryzuje pozytywne i negatywne skutki integracji europejskiej</p>
<p>2. Daleki Wschód po II wojnie światowej. – wojna domowa w Chinach, powstanie ChRL – rozwój Japonii – wojna koreańska – konflikt wietnamski – rywalizacja radziecko-chińska po śmierci Stalina – dekolonizacja Indochin</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Wielki skok, rewolucja kulturalna, czerwona książeczka, „brudna wojna”, azjatyckie tygrysy – wymienia wydarzenia związane z latami: 1949 r., 1950–1953 – omawia działalność postaci: Nikity Chruszczowa, Dwighta Eisenhowera, Johna F. Kennedy’ego, Leonida Breżniewa, Richarda Nixona, Mao Tse-tunga – wskazuje na mapie: Chiny, Tajwan, Japonię, Koreę Północną i Południową, Wietnam – opisuje przemiany w Chinach po II wojnie światowej – przedstawia główne założenia polityki zagranicznej ZSRR i USA – wymienia przykłady konfliktów mocarstw w czasie zimnej wojny – opisuje komunistyczne reżimy w Chinach, Korei Północnej, Wietnamie i Kambodży, uwzględniając szczególnie stosunek władzy do jednostki</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Vietcong, Czerwoni Khmerzy, Kuomintang, Czerwona Gwardia, hunwejbini, rewolucja kulturalna, reedukacja, Czerwona książeczka, – wymienia wydarzenia związane z latami: 1956 r., 1961 r., 1962 r., 1968 r., 1973 r. – omawia działalność postaci: Ho Chi Minha, Pol Pota, Czang Kaj-szeka, Kim Ir Sena – wskazuje na mapie: Laos, Kambodżę – prezentuje, z uwzględnieniem zjawisk politycznych i ekonomicznych, politykę wielkich mocarstw w czasie zimnej wojny – opisuje proces dekolonizacji oraz ocenia jego następstwa, biorąc pod uwagę rolę ONZ – przedstawia płaszczyzny rywalizacji mocarstw komunistycznych – podaje przykłady państw Dalekiego Wschodu współpracujących ze Stanami Zjednoczonymi – wymienia komunistyczne kraje Dalekiego Wschodu</p>
<p>3. Rozpad systemu kolonialnego. – uzyskanie niepodległości przez Indie – konflikt indyjsko-pakistański – procesy dekolonizacyjne w Afryce (Rok Afryki) – problemy krajów Trzeciego Świata</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: mocarstwa kolonialne, system kolonialny, dekolonizacja, Trzeci Świat, Rok Afryki, apartheid – wymienia wydarzenia związane z latami: 1947 r., 1960 r. – omawia działalność postaci: Nikity Chruszczowa, Dwighta Eisenhowera, Johna F. Kennedy’ego, Mahatmy Gandhiego, Nelsona Mandeli – przedstawia główne przyczyny dekolonizacji – charakteryzuje problemy krajów Trzeciego Świata – opisuje proces dekolonizacji w Indiach i Afryce</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Indyjski Kongres Narodowy, OJA, Ruch Państw Niezaangażowanych (NAM) – wymienia wydarzenia związane z datami: 1954 r., 1955 r., 1963 r., 1965 r., 1971 r. – omawia działalność postaci: Patrice’a Lumumby, Mobutu Sese Seko, Charles’a de Gaulle’a – wskazuje na mapie: Bandung, Kongo, Kaszmir, Algieria, RPA, Indie, Pakistan – tłumaczy, na czym polegało zmniejszanie się roli Francji i Wielkiej Brytanii podczas zimnej wojny – podaje przyczyny konfliktu indyjsko-pakistańskiego</p>
<p>4. Konflikty na Bliskim Wschodzie.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Bliski Wschód, syjonizm, problem palestyński, wojna sześciodniowa, wojna Jom Kippur, Pustynna burza</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Autonomia Palestyńska, intifada, muzułmańscy fundamentaliści, szyici, sunnici, OWP, rewolucja islamska, Czarny Wrzesień,</p>

<ul style="list-style-type: none"> – powstanie Izraela – konflikt Izraela z państwami arabskimi – wojny sześciodniowa i Jom Kippur – konflikt palestyński pod koniec XX w. – rewolucja islamska w Iranie, wojna iracko-irańska – wojny w Zatoce Perskiej – problem kurdyjski 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia wydarzenia związane z latami: 1948 r., 1956 r., 1967 r., 1973 r. – omawia działalność postaci: Dawida Ben Guriona, Jasera Arafata, Saddama Husajna – wskazuje na mapie: Izrael, Egipt, Jordanię, Liban, Syrię, Iran, Irak, Zatokę Perską – przedstawia rolę ONZ w konfliktach bliskowschodnich – podaje przyczyny i charakter konfliktu bliskowschodniego – przedstawia rolę światowych mocarstw w konflikcie na Bliskim Wschodzie 	<p>Mosad, Kurdowie</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia wydarzenia związane z datami: 29 listopada 1947 r., 14 maja 1948 r., 1954 r., 1979 r., 1980–1988, 1990–1991, 2001 r. – omawia działalność postaci: Gamala Abdela Nasera, ajatollaha Ruhollaha Chomeiniego – wskazuje na mapie: półwysep Synaj, Kanał Sueski, Zachodni Brzeg Jordanu, Strefę Gazy, wzgórze Golan, Kuwejt, Jerozolimę, Tel Awiw – opisuje przebieg wybranego konfliktu bliskowschodniego, uwzględniając sytuację międzynarodową
<p>5. Blok wschodni w latach 60. i 70.</p> <ul style="list-style-type: none"> – rządy Chruszczowa – podbój kosmosu – kryzys kubański – ZSRR pod rządami Breżniewa – wpływy ZSRR na świecie – interwencja w Czechosłowacji – wyścig zbrojeń 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kryzys kubański, doktryna Breżniewa, praska wiosna, wyścig zbrojeń – wymienia wydarzenia związane z latami: 1953 r., 1956 r., 1961 r., 1968 r. – omawia działalność postaci: Nikity Chruszczowa, Jurija Andropowa, Leonida Breżniewa, Jurija Gagarina, Johna F. Kennedy’ego, Fidela Castro, Aleksandra Dubczeka, Ronalda Reagana – wskazuje na mapie: Egipt, Węgry, Berlin, Kuba, Wietnam, Afganistan, Czechosłowację – przedstawia różne płaszczyzny konfliktów i zbliżeń między ZSRR i USA – podaje główne założenia polityki zagranicznej ZSRR i USA – opisuje objawy kryzysu USA w latach 60 i 70 XX w. – charakteryzuje przebieg interwencji sił Układu Warszawskiego w Czechosłowacji w 1968 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: lądowanie w Zatoce Świń, „gorąca linia” między Moskwą i Waszyngtonem, nomenklatura partyjna, operacja „Dunaj”, SALT I, SALT II, dysydenci, sputnik, program gwiazdnych wojen – wymienia wydarzenia związane z latami: 1962 r., 1973 r., 1979 r. – omawia działalność postaci: Fulgencia Batisty, Ernesta Che Guevary, Augusta Pinocheta, Salvadora Allende, Daniela Ortegi, Gustáva Husáka, Ryszarda Siwca, Jana Palacha – wskazuje na mapie sojuszników ZSRR w Afryce, Azji i Ameryce Łacińskiej – prezentuje, z uwzględnieniem zjawisk politycznych, ekonomicznych i naukowych, politykę wielkich mocarstw w czasie zimnej wojny – charakteryzuje rozbieżności między siłą militarną i polityczną ZSRR a potencjałem ekonomicznym tego państwa
<p>6. Przemiany społeczne i kulturowe lat 60.</p> <ul style="list-style-type: none"> – zmiany obyczajowe, nowe tendencje w kulturze i modzie – ruchy kontestatorskie – bunt studentki – lewacki terroryzm – ruchy feministyczne – walka z segregacją rasową w USA – laicyzacja społeczeństw zachodnich – Sobór Watykański II 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kultura obrazkowa, rewolucja seksualna, feminizm, dzieci kwiaty, ruch hipisowski, pacyfizm, lewacki terroryzm, nauka społeczna Kościoła katolickiego, ruch ekumeniczny – wymienia wydarzenia związane z latami: 1962–1965, 1964 r., maj 1968 r. – omawia działalność postaci: Johna F. Kennedy’ego, Martina Luthera Kinga, Jana XXIII, Pawła VI – przedstawia główne przyczyny pojawienia się nowych tendencji w kulturze w latach 60. i 70. XX w. – prezentuje poglądy ruchów feministycznych w XX w. – opisuje walkę o równouprawnienie w USA – podaje główne założenia przyjęte na Soborze Watykańskim II 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Woodstock, Czarne Pantery, Aktion Direkt, Frakcja Czerwonej Armii, Czerwone Brygady – wymienia wydarzenia związane z datami: grudzień 1965 r., 15–18 sierpnia 1969 r., – omawia działalność postaci: Betty Friedan, Lyndona Johnsona, Marcela Lefebvre’a – podaje przykłady dotyczące kultury młodzieżowej lat 60. i 70.: The Beatles, The Rolling Stones, Janis Joplin, Jimi Hendrix, Led Zeppelin, Black Sabbath, Deep Purple, Sex Pistols – tłumaczy genezę terronu lewackiego – określa znaczenie festiwalu w Woodstocku – ocenia znaczenie reform Soboru Watykańskiego II
<p>7. Mała stabilizacja.</p> <ul style="list-style-type: none"> – polityka wewnętrzna i zagraniczna Władysława Gomułki – konflikt władz z Kościołem katolickim – tworzenie się opozycji – Marzec ’68 – wydarzenia na Wybrzeżu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: opozycja wewnątrzpartyjna, mała stabilizacja, „Kultura”, obchody Milenium Chrztu Polski, antysemityzm, Grudzień ’70 – wymienia wydarzenia związane z datami: marzec 1968 r., 7 grudnia 1970 r., 15–17 grudnia 1970 r. – omawia działalność postaci: Władysława Gomułki, Willy’ego Brandta, Antoniego Słonimskiego, Jacka Kuronia, Adama Michnika, Edwarda Gierka – wskazuje na mapie miejsca najważniejszych inwestycji gospodarczych z lat 1956–1970 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: polska szkoła filmowa, dogmatycy, rewizjoniści, „Znak”, rewizjoniści i dogmatycy, „komandosi”, list duszpasterski biskupów, List 34, Marzec ’68, stan wyjątkowy – wymienia wydarzenia związane z datami: listopad 1965 r., 1966 r., styczeń 1968 r., 7 grudnia 1970 r. – omawia działalność postaci: Jana Józefa Lipskiego, Karola Modzelewskiego, Jerzego Giedroycia, Zbigniewa Cybulskiego, Andrzeja Wajdy, Kazimierza Dejmka, kard. Stefana Wyszyńskiego, Adama Rapackiego, Piotra Jaroszewicza

<p>(Grudzień '70) – odsunięcie od władzy Władysława Gomułki</p>	<p>– omawia stosunek władz PRL do inteligencji – opisuje pierwsze reakcje i działania tworzącej się opozycji – przedstawia okoliczności i bezpośrednie przyczyny wydarzeń Marca '68 – wyjaśnia genezę Grudnia '70 oraz opisuje przebieg ówczesnych wydarzeń – ocenia rolę Kościoła katolickiego w kształtowaniu oporu wobec władz PRL</p>	<p>– charakteryzuje przyczyny i narastanie konfliktu władz z Kościołem Katolickim po umocnieniu się władzy Władysława Gomułki – przedstawia, jak przebiegały obchody Tysiąclecia Państwa Polskiego – ocenia zachowanie władz PRL i ZSRR w obliczu wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r.</p>
<p>8. Rządy Edwarda Gierka. – polityka wewnętrzna i zagraniczna Edwarda Gierka – reforma administracyjna – inwestycje gospodarcze w latach 70. XX w. – ożywienie ruchów opozycyjnych – początki kryzysu gospodarczego – Czerwiec '76 (wystąpienia robotników) – wybór kardynała Karola Wojtyły na papieża i jego pierwsza pielgrzymka do Polski</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów i skrótów: Czerwiec '76, KOR, ROPCiO, Wolne Związki Zawodowe, drugi obieg, konklawe, wiza – wymienia wydarzenia związane z datami: czerwiec 1976 r., 16 października 1978 r., czerwiec 1979 r. – omawia działalność postaci: Leonida Breżniewa, Edwarda Gierka, Richarda Nixona, Jana Pawła II – wskazuje na mapie: Helsinki, Radom, Ursus, Płock, Gdańsk – prezentuje okoliczności umocnienia władzy Edwarda Gierka – wyjaśnia genezę przemian gospodarczych w czasach rządów Edwarda Gierka, omawia przebieg tych zmian oraz ich skutki – podaje cechy ustroju politycznego i ekonomicznego Polski w czasie rządów Edwarda Gierka – tłumaczy, jakie były przyczyny zwiększenia siły opozycji antykomunistycznej w latach 70. XX w. – opisuje genezę, przebieg i skutki wydarzeń czerwcowych w 1976 r. – omawia rolę pierwszej pielgrzymki papieża Jana Pawła II do Polski</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów i skrótów: ZOMO, „ciche podwyżki”, uniwersytet latający, Kluby Inteligencji Katolickiej, KPN, RMP, Wolne Związki Zawodowe, PPN, „Pewex”, „Baltona” – wymienia wydarzenia związane z latami: 1975 r., 1977 r. – omawia działalność postaci: Jacka Kuronia, Kazimierza Świtonia, Leszka Moczulskiego, Andrzeja Gwiazdy, Piotra Jaroszewicza, Antoniego Macierewicza, Jana Józefa Lipskiego, Jana Lityńskiego, Zbigniewa Romaszewskiego, Edwarda Lipińskiego, Adama Michnika, Andrzeja Czumy, Romualda Szeremietiewa, Anny Walentynowicz, Aleksandra Halla, Bogdana Borusewicza, Kazimierza Wyszkwowskiego, Leszka Moczulskiego, Stanisława Pyjasa, Zdzisława Najdera – wskazuje na mapie miejsca najważniejszych inwestycji gospodarczych z lat 1970–1980 – przedstawia założenia planu gospodarczego w okresie rządów Edwarda Gierka, uwzględniając źródła finansowania nowych inwestycji oraz pojawiające się problemy z zaopatrzeniem w podstawowe produkty – na tle sytuacji międzynarodowej i wewnętrznej zarówno politycznej, jak i ekonomicznej przedstawia okres rządów Edwarda Gierka – przytacza przykłady działań opozycyjnych w latach 70. XX w. – porównuje podobieństwa i różnice polityki władz PRL w stosunku do Kościoła za rządów Gomułki i Gierka</p>